

کاهش ۳۴ هزار و ۸۰۰ واحدی شاخص بورس تهران

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در پایان معاملات دیروز با کاهش ۳۴ هزار و ۸۴۷ واحد روبه‌رو شد. بورس اوراق بهادار تهران این روزها در دور کاهش شاخص و افت قیمت قرار گرفته به گونه‌ای که دیروز هم در پایان معاملات شاخص کل با کاهش ۳۴ هزار و ۸۴۷ واحدی به رقم یک میلیون و ۲۳۹ هزار و ۲۳۹ واحد رسید. شاخص کل بورس با معیار هموزن هم دیروز نسبت به دوشنبه ۲/۶ درصد کاهش یافت و با کاهش ۴ هزار و ۵۵ واحد به رقم ۳۸۰ هزار و ۲۸۱ واحد رسید.

«وطن امروز» گزارش می‌دهد

دولت چگونه می‌تواند بودجه سال آینده را از کسری نجات دهد

فرصت طلایی نجات بودجه ۱۴۰۰

دولت سال جاری کسری بودجه را با فروش اوراق جبران کرد راهکاری که هم‌اکنون به بن‌بست رسیده و ادامه آن در سال آینده غیرممکن است

کارشناسان معتقدند طراحی منابع پایدار در قالب اصلاح ساختار بودجه تنها راه نجات بودجه ۱۴۰۰ است

نادر، مالیات تنها راهکار پیش روی بودجه سال ۱۴۰۰ است؛ مهمی که باید در همین ایام تبیین و زیرساخت‌های آن ایجاد شود. به عبارت دیگر روزهای اخیر را می‌توان آخرین فرصت نجات بودجه سال آینده دانست.

به گزارش «وطن امروز»، کسری بودجه به عنوان یکی از مهم‌ترین مسائل اقتصادی و یکی از شاخص‌ترین مصادیق ناترازی در نظام اقتصادی کشور در دهه‌های گذشته مطرح بوده است. با این حال پمپاژ درآمد نفت در بودجه و از تراز

گروه اقتصادی: اینطور که به نظر می‌رسد دولت نیمه آذر ماه و طبق زمان مقررشده در قانون، لایحه بودجه سال آینده را تقدیم مجلس شورای اسلامی خواهد کرد؛ بودجه‌ای که اگر اصلاحات بنیادین اساسی در آن رخ نداده باشد، می‌تواند منجر به کسری آن و عدم تأمین منابع مشخص شده شود. دولت در سال جاری با فروش اموال مازاد و اوراق از این موضوع فرار کرد اما بررسی‌ها نشان می‌دهد دیگر فروش اوراق جذابیتی برای خریداران ندارد و این سنساریو قابلیت تکرار برای سال آتی را

استاد اقتصاد دانشگاه تهران در گفت‌وگو با «وطن امروز»:

بهترین روش تأمین مالی برای دولت، مالیات‌ستانی است

حسین درودیان درباره بهترین روش افزایش درآمد دولت با توجه به شرایط حال حاضر کشور به «وطن امروز» گفت: بهترین روش تأمین مالی دولت، اخذ مالیات است و یکی از مهم‌ترین علل وجود کسری بودجه و مشکلات اقتصادی کشور، ناتوانی دولت در مالیات‌ستانی است. باید توجه کنیم مساله درآمدزایی از طریق مالیات، یک مساله اصلی است که نباید در بین سایر مسائل اقتصادی نادیده گرفته شود. وی با مقایسه هزینه‌های دولت با سایر کشورها و اشاره به ترکیب هزینه‌های دولت خاطر نشان کرد: صرف‌نظر از اینکه نحوه ترکیب هزینه‌های دولت چگونه است و اینکه اگر این ترکیب به سمت ایجاد توسعه برود می‌تواند بسیار بهتر باشد، هزینه‌های دولت نسبت به تولید ناخالص ملی در مقایسه با هزینه‌های سایر کشورها خیلی زیاد نیست و مشکل ما در سمت درآمدزایی است. آنچه ما را نسبت به سایر کشورهای دنیا متمایز و دچار کسری بودجه می‌کند وابستگی بودجه به درآمد‌های نفتی است که با توجه به تحریم‌ها، این راه درآمدی هم تقریباً بسته شده است و درآمد‌های مالیاتی هم نمی‌تواند کاهش درآمد‌های نفتی را جبران کند.

این کارشناس اقتصاد ضمن تشریح درآمدهای کوتاه‌مدت و بلندمدت و مزایا و معایب هر یک از روش‌ها بیان کرد: در بلندمدت تنها افزایش درآمدهای مالیاتی می‌تواند به عنوان درآمد پایدار و مطمئن شناخته شود اما در کوتاه‌مدت و به صورت فوری، ترکیبی از روش‌های

فروش دارایی‌های واقعی و مالی دولت می‌تواند برای جبران کسری بودجه استفاده شود. همچنین اگر روش‌های کوتاه‌مدت تأمین کسری بودجه مانند فروش اوراق بخواهد در بلندمدت استفاده شود، به‌مراتب از وابستگی بودجه به درآمد نفت بدتر است. درودیان درباره راهکارهای جلوگیری از کسری بودجه سال آینده بیان کرد: برای جلوگیری از کسری بودجه سال آینده

از کسری بودجه سال آینده

نجات بودجه ۱۴۰۰ از کسری حاد، فکری به حال کسری منابع دولت در سال جاری می‌شود.

■ **وضع مالی دولت در سال جاری**

بودجه سال ۹۹ در حالی تصویب شد که کل منابع دولت معادل ۵۷۰ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شد که ۲۰۰ هزار میلیارد تومان از این رقم از محل مالیات تأمین می‌شود. همچنین سهم درآمد نفتی از کل منابع دولت حدود ۵۰ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده است. سایر منابع عمده درآمدی دولت در بودجه سال جاری شامل مولدسازی دارایی‌های دولتی و فروش اوراق بدهی است. مولدسازی دارایی‌های دولت البته تاکنون چیزی جز فروش دارایی نبوده است. دولت به طور عمده نسبت به فروش سهام خود در بانک‌ها، شرکت‌های خودروبی، پالایشی و... اقدام کرده است و تاکنون حدود ۱۹ هزار میلیارد تومان درآمد کسب کرده است. اما مهم‌ترین ابزار جبران کسری بودجه دولت در سال جاری، فروش اوراق بدهی است. طبق قانون بودجه سال ۹۹ دولت مجاز به فروش حداکثر ۹۰ هزار میلیارد تومان اوراق بدهی است. البته دولت در بهار سال جاری مجوز جداگانه‌ای از شورای هماهنگی اقتصادی سسران قوا برای فروش ۱۵۰ هزار میلیارد تومان اوراق بدهی مازاد بر رقم تعیین شده در بودجه گرفت. این یعنی دولت در سال جاری مجاز به فروش اوراق بدهی تا سقف ۲۴۰ هزار میلیارد تومان خواهد بود.

■ **رکود در بازار بدهی دولتی**

گزارش‌های خزانه‌داری وزارت اقتصاد نشان می‌دهد در ۱۹ مرحله حراج، حدود ۲۲ هزار میلیارد تومان اوراق بدهی دولتی به فروش رفته است. البته برای جبران کسری بودجه سال جاری به فروش حداقل ۱۰۰ هزار میلیارد تومان اوراق مازاد بر آنچه تاکنون به فروش رفته، نیاز است. با این حال ۳ مرحله اخیر حراج اوراق بدهی با استقبال اندک خریداران مواجه شد. آمارها نشان می‌دهد در ۳ مرحله اخیر فروش اوراق، کمتر از ۲ هزار میلیارد تومان درآمد نصیب دولت شده است. این در حالی است که پیش از این به طور میانگین در هر مرحله، از فروش اوراق رقمی بالغ بر ۴ هزار میلیارد تومان درآمد نصیب دولت شده بود.

هر چند در آخرین مرحله حراج اوراق به دلیل اختلال در سامانه معاملاتی فرابورس، امکان خرید برای معامله‌گران حقیقی و حقوقی فراهم نبود اما با توجه به روند نزولی فروش اوراق در ۲ مرحله قبلی، فروش مبلغ قابل توجهی از اوراق بدهی در نبود این اختلال هم بعید به نظر می‌رسد. افت قابل توجه فروش اوراق بدهی در یک ماه اخیر، رنگ خطر استقراض دولت از بانک مرکزی در ماه‌های پایانی سال و در نتیجه اوج‌گیری دوباره تورم در سال بعد را به صدا درآورده است. از همین رو اتخاذ تدابیری برای تأمین مالی سریع و کم‌هزینه دولت در سال جاری، اهمیتی دوچندان یافته است. رکود در بازار اوراق بدهی دولتی را می‌توان به طور کل ناشی از اشباع بازار دانست.

دولت‌ها از این منابع برای تأمین هزینه‌های بودجه، مجال طرح مساله «درآمدهای پایدار در بودجه» را نداده و اهمیت آن را به حاشیه برده بود. از ۱۰ سال پیش به این سو که تحریم‌های همه‌جانبه آمریکا بر اقتصاد کشور سایه انداخت، موضوع دوری از وابستگی بودجه به درآمد نفت و حرکت به سمت استفاده از درآمدهای مالیاتی به عنوان سالم‌ترین و پایدارترین درآمد برای استفاده در بودجه مطرح شد. تحریم فروش نفت به عنوان اصلی‌ترین محور تحریم‌ها، درآمد دولت را به طرز قابل توجهی کاهش داد و باعث شد تأمین هزینه‌های بودجه با مشکل اساسی مواجه شود.

این مساله هر چند باعث تحمیل مشکلات زیادی به کشور شد اما امیدها را برای مجبور شدن مقامات به تلاش برای رفع وابستگی بودجه به درآمد نفت افزایش داد. با این حال از آن زمان تاکنون، تقریباً هیچ اقدام خاصی برای رفع وابستگی بودجه به درآمد نفت انجام نشده است. پس از تغییر دولت در سال ۹۲ اصلی‌ترین دغدغه دولت، مذاکره برای رفع تحریم و فروش نفت بیشتر بود که اکنون هم چنین است. این نشان داد موضوع رفع وابستگی بودجه به نفت اساساً دغدغه هیچ یک از مقامات دولت نبوده و نیست.

■ **دستور رهبر انقلاب برای اصلاح ساختار بودجه**

پس از خروج یکجانبه آمریکا از برجام در اردیبهشت‌ماه سال ۹۷ و بازگشت تحریم‌ها، رهبر معظم انقلاب طی دستوری به مقامات کشور، «اصلاح ساختار بودجه» را از مسؤولان کشور مطالبه کردند. نخستین‌بار علی لاریجانی، رئیس مجلس دهم بود که از دستور رهبر معظم انقلاب برای اصلاح ساختار بودجه پرده برداشت. هر چند قرار بود موضوع اصلاح ساختار بودجه از سال ۹۸ کلید بخورد اما این مطالبه روی زمین ماند و هیچ یک از مسؤولان دولت و مجلس، اقدام خاصی برای محقق شدن این مطالبه نکردند.

■ **مجلس یازدهم و مساله کسری بودجه**

بی‌توجهی دولت کنونی و مجلس دهم به مسائل عمده اقتصادی کشور از جمله مساله کسری بودجه ادامه داشت تا اینکه در نهایت با آغاز به کار مجلس یازدهم، این مساله به طرح جدی در دستور کار بهارستان قرار گرفت. در همین راستا کمیته‌ای به نام «اصلاح ساختار بودجه» ذیل کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس یازدهم شکل گرفت که مأموریت آن، تدوین محورهای اصلاح ساختار بودجه و رساندن آن به بودجه سال ۱۴۰۰ است. تلاش این کمیته برای تنظیم طرحی برای اصلاح ساختار بودجه در نهایت طی هفته‌های اخیر به نتیجه رسید. «طرح احکام کلی بودجه ۱۴۰۰» نام طرحی بود که کمیته اصلاح ساختار بودجه برای اعمال برخی تغییرات در بودجه سال ۱۴۰۰ تدوین کرده است.

گذشته از مساله کسری بودجه سال آینده، تأمین مالی دولت در سال جاری، اورژانسی‌ترین مساله اقتصاد کشور است، چرا که در صورت بی‌توجهی به کسری درآمد دولت در سال جاری، مخاطرات ناشی از این مساله گریبانگیر کشور می‌شود. از همین رو لازم است به موازات پیگیری سیاست‌هایی برای

برای بازنگری در نحوه قیمت‌گذاری خودروها برگزار شده که ما نیز به عنوان نماینده قطعه‌سازان در این جلسات حضور داشته‌ایم.

وی ادامه داد: موضوع مورد بحث این است که خودروهایی که تولید انبوه دارند و قیمت‌شان نسبت به بقیه خودروها پایین‌تر است، کماکان مشمول قیمت‌گذاری دستوری می‌شوند ولی خودروهای با تیراژ پایین‌تر و قیمت بالاتر توسط خودروسازان قیمت‌گذاری خواهند شد.

دبیر انجمن صنایع همگن قطعه‌سازان تصریح کرد: ما با هر شیوه‌ای که باعث ایجاد توازن بین قیمت‌نهادهای تولید و خودرو شود موافقیم؛ زیرا در حال حاضر تعادل مناسبی بین قیمت‌نهادهای تولید و محصول نهایی وجود ندارد؛ از بالادست گرفته که شامل تولیدکنندگان مواد اولیه می‌شود و عمدتاً دولتی هستند، تا پایین‌دست که شامل خودروسازان

چهارشنبه ۷ آبان ۱۳۹۹
وطن امروز | شماره ۳۰۵۸

اقتصادی

اخبار

میانگین قیمت هر متر مسکن در تهران به ۲۶ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان رسید

گزارش تحولات بازار مسکن شهر تهران در مهرماه سال ۹۹ که برگرفته از آمارهای خام سامانه ثبت معاملات املاک و مستغلات کشور است، توسط اداره بررسی‌ها و سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی تهیه و منتشر شد. بر اساس این گزارش، در مهرماه سال ۱۳۹۹، تعداد معاملات آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران به ۸۷ هزار واحد مسکونی رسید که نسبت به ماه قبل و ماه مشابه سال قبل به ترتیب ۲/۳ و ۱۵۴/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. در ماه مورد گزارش، متوسط قیمت خرید و فروش یک متر مربع زیربنای واحد مسکونی معامله شده از طریق بنگاه‌های معاملات ملکی شهر تهران ۲۶۷/۲ میلیون ریال بود که نسبت به ماه قبل و ماه مشابه سال قبل به ترتیب معادل ۱۰ و ۱۱۰/۱ درصد افزایش نشان می‌دهد.

■ **خرید و فروش واحدهای کلنگی رونق گرفت**

بررسی توزیع تعداد واحدهای مسکونی معامله شده در شهر تهران به تفکیک عمر بنا در مهرماه سال ۱۳۹۹ حاکی از آن است که از مجموع ۸۶۵۶ واحد مسکونی معامله شده، واحدهای تا ۵ سال ساخت با سهم ۳۷ درصد بیشترین سهم را به خود اختصاص دادند. سهم مذکور در مقایسه با مهرماه سال قبل حدود ۴/۹ واحد درصد کاهش یافته و در مقابل به سهم واحدهای با قدمت بالا در تمام گروه‌های «۱۱ تا ۱۵»، «۱۶ تا ۲۰» و «با بیش از ۲۰ سال» ساخت افزوده شده است.

■ ■ ■

پرداخت ۶۰۰ میلیون یورو از حساب خزانه برای مقابله با بیماری کرونا

رئیس کل بانک مرکزی گفت: تاکنون معادل ریالی ۶۰۰ میلیون یوروبلیت هزینه‌های مقابله با بیماری کرونا به حساب خزانه واریز شده است تا در اختیار وزارت بهداشت

قرار گیرد. عبدالناصر همتی اظهار داشت: تا روز گذشته معادل ریالی ۶۰۰ میلیون یورو از یک میلیارد یوروی اختصاص یافته بابت هزینه‌های مقابله با بیماری کرونا به در خواست سازمان برنامه و بودجه سه خزانه واریز شد. وی افزود: بزودی معادل ۸ هزار میلیارد تومان دیگر نیز به حساب خزانه واریز می‌شود تا به وزارت بهداشت پرداخت شود.

■ ■ ■

جزئیات تشکیل سندبکای صادرکنندگان خوشنام

رئیس کنفدراسیون صادرات ایران با اشاره به جلسه دولت و مجلس درباره تشکیل سندبکای صادرکنندگان خوشنام، گفت: هدف مجلس از تشکیل سندبکای صادرکنندگان تسهیلگری است و منظور از آن ایجاد یک تشکیک دولتی نیست. محمد اوهوتی با اشاره به طرح مجلس برای تشکیل سندبکای صادرکنندگان خوشنام، گفت: مجلس با اعلام طرح تشکیل سندبکای صادرکنندگان خوشنام به دنبال آن است مسیر ویژه‌ای را برای خدمات‌رسانی و بازگشت از صادراتی صادرکنندگان خوشنام که دارای بدهی مالیاتی یا بیمه‌ای نبوده و ۱۰۰ درصد از حاصل از صادرات خود را به کشور برگردانده‌اند، فراهم کند و این به معنای تشکیل یک سندبکای دولتی نیست. وی با بیان اینکه هدف وزارت صمت و مجلس از ایجاد سندبکای صادرکنندگان خوشنام، تشکیل یک تشکیک جدید نیست، بلکه هدف نهایی ایجاد کانالی برای شناسایی صادرکنندگان متعددی است که در بازه زمانی فعالیت خود، بدهی بانکی، مالیاتی و بیمه‌ای و نیز ارزی نداشته و سابقه خوبی را از عملکرد خود به جای گذاشته‌اند، گفت: به هیچ عنوان تشکیل یک تشکیک جدید مورد نظر مجلس و دولت نیست، زیرا تشکیل یک سندبکای جدید مغایر با قانون بهبود فضای کسب‌وکار است و اتاق نیز مخالف آن است و دولت نیز قطعاً به دنبال چنین موضوعی برخلاف قانون نیست. رئیس کنفدراسیون صادرات ایران افزود: پس از طرح این مساله برخی تصور می‌کنند که منظور از سندبکای صادرکنندگان خوشنام، تشکیل یک انجمن یا تشکیک جدید است، در حالی که محتوای جلسات برگزار شده در این باره حاکی از آن است که دولت به هیچ عنوان قصد کار اجرایی در این

باره را ندارد. وی اضافه کرد: وزارت صمت، معدن و تجارت بر اساس داده‌هایی که در اختیار دارد، می‌تواند براحتی عملکرد صادرکنندگان را مورد بررسی قرار دهد، همان‌طور که این امر، در حوزه واردات نیز اتفاق افتاده و فعالیت کارت‌های بازگانی رصد می‌شود به طوری که کارت‌های بازگانی‌ای که سابقه کار منفی یا عدم بازگشت ارز ندارند، توسط وزارت صمت شناسایی شده و بر این اساس در زمان واردات، از دارندگان این کارت‌های بازگانی مالیات علی‌الحساب اخذ نمی‌شود. وی با تأکید بر اینکه تعداد افرادی که از کارت‌های بازگانی برای صادرات سوءاستفاده کرده یا کارت‌های خود را برای صادرات اختیار دیگر افراد قرار داده‌اند، بسیار اندک هستند، گفت: بنابراین اگر شرایط تسهیلگری مبنای کار قرار گیرد بالغ بر ۹۰ درصد کارت‌های بازگانی فعلی می‌توانند از این تسهیلات استفاده کنند.